

faa. Det er ganske vist, at den første Forandring vil være den betydeligste og bekosteligste. Den vil være meget bekostelig, især naar Hjulene skulle have en anden Stilling, skulle være, som det hedder, „ligeopretstaaende.“ Det vilde jo foranledige, at ikke blot Hjulet, men tillige Axlen og i mange Tilfælde hele Vognen skal gjøres om, noget der visse er meget bekosteligt, men ogsaa at den aarlige Vedligeholdelse vil blive meget bekosteligere, idet Vogne, der have brede Beslag og Fælge, og som, naar Slutningen af § 1 tages i Betragtning, skulle forsynes med Ringe og ikke med almindelig simple Skinner — og jeg troer ikke, at Forfristerne om, at Skruer og Søm ikke maae stikke frem, ellers godt kan overholdes — ville være betydelig kostbarere at holde vedlige. Jeg troer ikke, at Rogen, der veed, hvad det koster at holde Vognløder vedlige, vil være i Tvivl derom. Naar den ærede 3die Landstingsmand for 8de Kreds (S. Rasmussen) har meent, at just en Forsskel i Sporets Bide paa de forskjellige Vogne vil tjene til at gjøre Veien god og give et jævnt Spor, saa er det jo ganske vist, at det kan tjene til at jævne Veien, men kun med en ganske overordentlig Trækraft paa Biveleene. Paa macadamiseret Vel, paa fast Landevei o. s. v., hvor hele Kjørebanelen er fast og haard, der er det ligegyldigt, enten Sporene ere smalle eller vide, men naar en Vogn skal kjøre i eet Spor, en anden i et andet paa Biveleene, saa troer jeg rigtignok, at det under mange Omstændigheder og under visse Veiforhold vil være næsten umuligt at komme frem der uden den dobbelte Trækraft, naar det ikke paa disse Veie er for den almindelige Færdsel et eensartet Spor, og jeg seer ikke Noget, der vil forebygge denne Ulempe uden det at gjøre ogsaa Biveleene til faste Steenveie, men om det kan lade sig gjøre, veed jeg ikke. Der er ogsaa af den samme ærede Taler anført, at der er Andre end Hartkornsbrugerne, der lide ved flette Veie. Ja, det er ganske vist, men dette Hensyn vil ogsaa komme i Betragtning, naar den Tante optages, som jeg tillod mig at hentyde til, nemlig at Forfristerne blebe indskrænkede til de Vogne, der i det Væsentlige ere beregnede paa at skulle anvendes

til at fremsføre store Læs paa Landeveiene, og til tunge Vogne s. Ex. Postvogne, som jeg udtrykkelig nævnte. Det er netop disse, som meest benyttes af Folk, der ikke bidrage ved directe Skat, og Byrden af den fuldstændige, hensigtsmæssigere Indretning af Kjøretøiet kom altsaa just i det Tilfælde til at hvile paa dem, der ikke gjennem de directe Skatter bidrage til Veien. Derimod endte den samme ærede Taler med at antyde Noget, som jeg, hvis Loven iøvrigt skulde faae den Udstrækning, som Lovkastet har, kunde være ret tilbøielig til at gaae ind paa. Det var nemlig, at Foranstaltningen blev gennemført og controlleret ved en Forfrist om, at Alle, der fabrikere Vogne, skulle holde sig visse Regler efterrettelige. Ja, det vilde jo vistnok, naar det endelig skulde være, være den sikreste og mindst fortrædigende Maade at udføre Controlen paa; da kunde enhver Vogn stemples som skiftet til at forspændes enten med 2 eller med 4 Heste, og som Havende Følge af den rette Brede; saa undgik man den øvrige Control og alt det Mislige ved den Controlling, som Lovudkastets § 6 foreskriver. Kunde nogen Control af Politiet desuagtet ikke aldeles undværes, ja, saa vil jeg antage, at det maaskee kunde være hensigtsmæssigt at foreskrive, at enhver Vogn skulde forsynes med et tvinesaldende Mærke, i Lighed med Flagene paa Skibene, saa at den controllerende Myndighed blot ved et flygtigt Blik kunde kjende, om Vognen hørte til det ene eller andet Slags, om den var lovlig eller ikke lovlig.

Lh. Bruhn: Jeg kan i det Væsentlige henholde mig til, hvad den ærede første Taler udtalte første og sidste Gang, han havde Ordet, men jeg vil blot tilføie, at hvorvel jeg til Fuldkommenhed erkjender den Fordeel og det Gode, som vi have af de nyanlagte Veie ogsaa i vor Egn, saa er jeg dog overbevist om, at, naar dette Lovudkastets Bestemmelser skulle saaledes udføres, som de her ere foreslaaede, saa maae vi ønske vore gamle Veie tilbage; thi der vil dermed være forbunden en saadan Afgift, som langt vil overstige Fordelen ved de nye Veie. Ikke desto mindre kan jeg godt indsee, at der maa Offre til at holde disse